

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS–TUESDAY, BIRŽELIO–JUNE 25, 2019 • Vol. CX NR. 74

Kaina 1.50 dol.

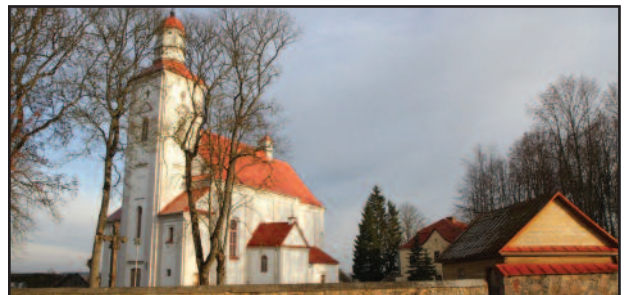
PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 06-24-2019

Iki 110-ojo DRAUGO gimtadienio liko 17 dienų



Videniškių Šv. Lauryno bažnyčioje net keturi vyskapai aukojo padėkos šv. Mišias už Mykolo Giedraičio pripažinimą palaimintuoju. Vilniaus vyskupijos ir internetinių šaltinių nuotr.



Lietuva dėkoja už dar vieną palaimintąjį

Šeštadienį, birželio 22 dieną, Molėtų rajone, Videniškių Šv. Lauryno bažnyčioje, iškilmingas padėkos šv. Mišias už Mykolo Giedraičio pripažinimą palaimintuoju aukojo Lietuvos, Lenkijos, Baltarusijos, Latvijos vyskapai.

Iškilmių dalyviams sveikinimo žodį perdavė išrinktasis prezidentas Gitanas Nausėda, dalyvavo Seimo pirmininkas Viktoras Pranckietis, pal. M. Giedraičio giminės atstovai, kiti svečiai.

Kaip padėkos šv. Mišių homilijoje pabrėžė Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkas arkivyskupas Gintaras Grušas, palaimintasis Mykolas visada siekė būti su Jėzumi. Likdamas vienuoliu broliu, jis norėjo būti vienybėje su Juo, kontemliuoti Nukryžiuotąjį, tarnauti Eucharistijos slėpiniui, tiesiog gyventi šalia Jėzaus, kuris yra Švenčiausiąjame Sakramente.

Krokuvos arkivyskupas metropolitas Marek Jędras-

zewski šventiesiems priskyrė galią vienyti mus su Dievu, visokio šventumo versme.

„Šventieji sudaro pačią Bažnyčios gyvenimo šerdį. Šventieji šiai Bažnyčiai suteikia universalų, visuotinį matmenį, dėl to ji nuolat pranoksta valstybių, tautų ir visuomenių sienas ir jungia jas į vieną Dievo tautą. Šventųjų dėka, kad ir kur pasaulyje atsirastume, visuomet jaučiamės esą namie“, – kalbėjo Krokuvos arkivyskupas metropolitas.

Pal. M. Giedraitį arkivyskupas M. Jędraszewski vadino dar vienu dvasiniu tiltu, jungiančiu Lenkiją su Lietuva ir leidžiančiu išgyventi vienos Dievo tautos bendrystę.

Iškilnėse Krokuvoje už M. Giedraičio pripažinimą palaimintuoju Kaišiadorių vyskupui Jonui Ivanauskui įteikta pal. M. Giedraičio relikvija po padėkos šv. Mišių buvo įnešta į Giedraičių koplyčią. Ypatingos šventės proga tikintieji relikviją galėjo pagerbti prisiliedami prie jos.

– 2 psl.

ŠIAME NUMERYJE:



PLC nuvilnijo
Joninių šventė – 5 psl.



Maratonas – tapatybės išsaugojimo
išėvijoje procesas – 7 psl.



Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Naujausi lietuvių kūrėjų laimėjimai pasaulyje

Vakar, birželio 24 dieną, Washingtono buvo teikiami Amerikos bibliotekų asociacijos (American Library Association – ALA) apdovanojimai „The Batchelder“. Šiemet šis apdovanojimas skirtas lietuvių autorių kūriniai – rašytojos Evelinos Daciūtės ir iliustruotojos Aušros Kiudulaitės knygai „The Fox on the Swing“ („Laimė yra lapė“).

„Sužinojau, kad ‘The Fox on the Swing’ yra bene pirmoji paveikslėlių knyga gavusi ‘The Batchelder’ apdovanojimą. Iki tol laimėdavo daugiau žodžių turinčios knygos. Beje, būtent dėl žodžių gausos Amerikoje knygą ne kartą kritikavo, sakydami, kad „too wordy“ (beje, kaip paveikslėlių knygai joje ir puslapių per daug). Yra taisyklės kiek padorioje knygoje turi būti puslapių, kiek žodžių.“

– 8 psl.



Rašytoja Evelina Daciūtė (d.), prieš atsiimdama „The Batchelder“ apdovanojimą, susitiko ir bendravo su daugeliu kolegų, tarp jų – ir su neblogai Lietuvoje ir pasaulyje žinoma Amerikos lietuvių kilmės rašytoja Rūta Šepetys. Nuotr. iš E. Daciūtės „Facebook“

Žmogus pailsi nuo vieno darbo tik tada, kai pradeda kitą. – Anatole France.

Birželio 26 d. minima Tarptautinė kovos su narkomanija ir narkotikų kontrabanda diena, kurią 1987 m. paskelbė Jungtinės Tautos. Dienos tikslas – priminti viso pasaulio šalims, kokią kultūrinę ir ekonominę žalą visuomenei daro narkotikai, priminti, kokį pavojų kelia nelegali prekyba, stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą. Būtina mažinti narkotinių medžiagų pasiūlą ir paklausą. Pasaulyje yra apie 200 mln. žmonių, kurie vartoja narkotikus. Statistika rodo, kad jų amžius vis jaunėja. Priežasčių – ne viena ir ne dvi. Tarp jų – sunkūs santykiai su tėvais, neturėjimas tikslų, ieškojimas naujų patirčių bei „malonumų“.

Šiaulių visuomenės sveikatos biuras rašo, kad ne teisėtas narkotikų vartojimas ir prekyba yra pasaulinio masto reiškinys, keliantis grėsmę visuomenės sveikatai ir socialiniam stabilumui. Narkotikai pažeidžia smegenis, paveikia jų funkcijas ir reakciją į pasaulį. Vieni narkotikai sukelia labai stiprią priklausomybę, kiti – mažesnę.

Psichologijos ir neurologijos dėstytojas dr. Eric Bowman išskyrė penkis didžiausią priklausomybę sukeliančius narkotikus.

Heroinas. Vartojamas kaip skausmą malšinantys vaistai arba stimuliuojantys narkotikai. Apie 23 proc. nors kartą pavartojusių heroiną tampa nuo jo priklausomi. Viena iš pavojingiausių komplikacijų narkomanams yra heroino perdozavimas.

Alkoholis. Iš tikrųjų tai nėra narkotikas, bet pateko į dr. Bowman sąrašą. Alkoholis vartojamas įvairiais tikslais: kaip maisto ar medicinos produktas, kaip laisvalaikio praleidimo būdas, dėl atpalaiduojančio poveikio ir t. t. Dėl etanolio poveikio centrinei nervų sistemai žmonės alkoholis veikia svaiginčiai. Ilgalaikis ir dažnas alkoholinių gėrimų vartojimas gali sukelti alkoholinę psichozę, kepenų cirozę ir priklausomybę nuo alkoholio.

Kokainas. Tai trumpai, 30–60 minučių, veikiantis stimuliantas, gana greitai sukeliantis stiprią psichologinę priklausomybę. Jei kokainas vartojamas kartu su alkoholiu ar heroinu, didėja perdozavimo rizika. Yra didelė mirties rizika dėl širdies napakankamumo.

Raminamieji (barbitūratai). Tai medicinoje anksčiau plačiai vartoti vaistai, „išjungiantys“ tam tikras smegenų funkcijas, kad žmogus pasijustų ramesnis ir laimingesnis. Šiais vaistais buvo gydomas nerimas ir miego sutrikimai. Jie tiek pat pavojingi kaip ir narkotikai, nes gali sukelti priklausomybę, perdozavimas gali sulėtinti kvėpavimą ir gali baigtis mirtimi.

Nikotinas. Tai vienas plačiausiai pasaulyje vartojamų narkotikų. Rūkant tabaką nikotinas veikia žmogaus centrinę nervų sistemą, sukelia trumpalaikę žvalumo būseną, tačiau kenkia žmogaus organizmui. Jo ir alkoholio vartojimas drauge yra kur kas pavojingesnis sveikatai nei jų vartojimas atskirai. Apskaičiuojama, kad vien dėl tabako sukeliamų komplikacijų sveikatai iki 2030 m. kasmet mirs apie 8 mln. žmonių.

Netikėtai atradau savo prieš 50 metų parašytą straipsnį, pavadintą „Vakar mus mirės – šiandien LSD“. Noriu pacituoti paskutinį paragrafą, kurio mintys tinka ir šiai dienai: „Šis ir kiti kraštai yra įklimpę į vaistų naudojimo ir piktnaudojimo kontroversiją. Per dažnai ramūs pokalbiai ir laboratoriniai tyrinėjimai virsta ginčais, pasunkinančiais farmakologinių faktų, istorinių paralelių ir socialinių krypčių suvokimą. Ligšiolinė patirtis su alkoholiu, morfinu, amfetaminais, LSD ir marijuana gana įtikinanti ir kolektyviai perša išvadą, kad yra slidus

Tarptautinė kovos su narkomanija ir narkotikų kontrabanda diena

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS



kelias tarp vaistų naudojimo ir jų tolimesnio piknaudojimo” („Laiškai lietuviams”, 1969, nr. 9).

Prieš 50 metų Ameriką nusiaubė LSD „epidemija”, bet laikui bėgant ji išblėso. Tada kanapės (marijuana) buvo mažai žinomos. Laikui bėgant jų vartojimas bei piktnaudojimas paplito. Ne tik paplito, bet palaipsniui išpilietino ir kai kur jau susilaukė teisinio pripažinimo, kad jas galima vartoti ne tik medicininiams reikalams, bet ir pramogavimui.

Tačiau atsiranda vis daugiau žinovų, kurie su nerimu stebi ir mato kanapių nešamą žalą. Tarp jų paminėtinas Alex Berenson, knygos „Tell Your Children: The Truth About Marijuana, Mental Illness, and Violence” autorius. Neseniai jis apie visa tai kalbėjo vienoje Hillsdale College paskaitoje, kuri buvo atspausdinta „Imprimis” leidinyje. Čia jis rašo, kad kanapių vartojimas gali sukelti ar pabloginti sunkias protines ligas, ypač psichozę. Tikimybė, kad kanapės rūkantiems paaugliams išsivystys šizofrenija, yra tris kartus didesnė negu jų nerūkantiems bendraamžiams. National Academy of Medicine apžvalga, paskelbta 2017 m., rodo, kad kuo dažnesnis kanapių rūkymas, tuo didesnė sunkių protinių sutrikimų rizika.

Šizofrenija sergantys yra šiek tiek labiau pavojingi nei normalūs žmonės, jei jie ima prirašytus vaistus ir vartoja pramoginių chemikalų. Šizofrenikai, vartojantys alkoholį ir pramoginius „vaistus”, tampa smurtingi. Viena šveicarų studija rodo, kad per trejus metus jaunų vyrų su psichozės diagnoze ir rūkančių kanapes pavojingumas visuomenei padidėjo

50 proc. Prieš porą metų Italijoje patyrinėjus 1,600 psichiatrinių pacientų pasirodė, kad kanapių vartojimas smurto galimybę padidino dešimteriopai. Kanapės gali padidinti liguistą įtarumą.

Tačiau kanapių žala nesiriboja vien protiniais pacientais. Jau daug metų tyrinėtojai randa ryšį tarp alkoholio piktnaudojimo ir smurto šeimoje, įskaitant ir žmogžudystes. Kanapių žalos įrodymai yra žinomi, bet ignoruojami. Kanapių piktnaudojimas penkeriopa padidina smurto galimybę.

Tebėra teigiančių, kad kanapės mažina smurto atvejus. Tačiau pirmųjų keturių JAV valstijų, legalizavusių kanapes pramogavimui, statistika rodo, kad prieš legalizavimą 2013 m. jose įvyko 450 žmogžudysčių ir 30,300 užpuolimų. Pernai, kanapes legalizavus, žmogžudysčių padaugėjo iki 620, o užpuolimų – iki 38,000.

Kanapių vartotojai turi suvokti galimą žalą. Dauguma cigarečių rūkytojų nemiršta nuo plaučių vėžio, bet apie tokią galimybę žino. Dauguma tų, kurie geria ir vairuoja, nepatiria avarijų, bet visuomenės suvokimas apie tokią tikimybę padidėjo. Tai dėka pakartotinių pastangų informuoti visuomenę. Šiuo metu yra daug kanapių legalizavimo užtarėjų, kas apsunkina pastangas informuoti visuomenę apie jų daromą žalą. Kažkodėl daugelis įsitikinę, kad jeigu esi prieš kanapes, esi atsilikęs.

Jau daug metų esu JAV Socialinio draudimo invalidumo bylų sprendėjas. Nekyla klausimo, kad kanapių ir narkotikų vartojimas ir piktnaudojimas didėja. Kartu didėja ir kitų psichiatrinių simptomų manifestacijos. Kartais tie dalykai susimaišo, ir sunku atskirti kas vyksta. Ypač padidėjo narkotikų ir kitų chemikalų piktnaudojimas tarp jaunesnių asmenų. Seniau Socialinio draudimo programos teikė paramą darbingumą praradusiems asmenims. Pagal esamus įstatymus, dabar panašią paramą gali gauti niekada nedirbęs asmuo, jeigu jis tampa nedarbingas.

Mykolas Giedraitis

Atkelta iš 1 psl.

Beatifikacijos byla truko keletą šimtmečių

Lietuvos vyskupų konferencija primena, kad prieš 400 metų didikų Giedraičių pastatytoje Videniškių bažnyčioje ir vienuolyne šiame krašte gimęs M. Giedraitis šventuoju pradėtas laikyti tuoju po savo mirties.

Dar XVI a. Krokuvos vyskupija ėmėsi veiksmų, būdingų skelbimui palaimintuoju: Mykolo palaiškai iš palaidojimo vietos Šv. Morkaus bažnyčioje buvo perkelti į sarkofagą altoriuje viešai gerbti. Pavieksluose jis pradėtas vaizduoti su aureole.

M. Giedraičio beatifikacijos byla pradėta 1634 metais, tačiau tik 2018-ųjų lapkričio 7 dieną Apaštaltų sostas paskelbė dekretą, pripažindamas Dievo tarno M. Giedraičio herojiškas dorybes ir patvirtindamas jo kultą, gyvavusį nuo neatmenamų laikų.

M. Giedraičio beatifikacijos bylą teikė Katalikų Bažnyčia Lenkijoje, todėl pirmosios padėkos šv. Mišios už garbingojo M. Giedraičio pripažinimą palaimintuoju šių metų birželio 8 dieną buvo švenčiamos Krokuvoje.

Ekvipolentinės beatifikacijos dekrete apie M. Giedraičio dorybių herojiškumą ir kultą nuo neatmenamų laikų rašoma, kad apie 1420 metus kilmingoje šeimoje, Giedraičiuose, netoli Vilniaus gimęs M. Giedraitis gavo tvirtą religinį ir kultūrinį

lavinimą, puoselėjo pamaldumą Nukryžiuotajam Kristui.

Pagal anuometinę tradiciją Mykolas turėjo tapti riteriu, tačiau jo fizinė negalia neleido jam to padaryti. Būsimasis palaimintasis įstojo į Atgailos kanauninkų vienuolyną Bistryčioje (dabartinės Baltarusijos teritorijoje). Žinoma, kad išvykdamas į Krokuvoje vykšančią generalinę kapitulą, vienuolyno vyresnysis kartu pasiėmė ir Mykolą. Čia jis ir užbaigė noviciatą, Krokuvoje davė vienuoliškus įžadus ir apsigyveno Šv. Morkaus reguliariųjų atgailos kanauninkų konvente.

Palaimintasis baigė filosofijos mokslus Krokuvos akademijoje, 1465 m. gaudamas laisvųjų menų magistro laipsnį. Gyveno kukliai ir pamaldžiai. Prižiūrėjo šventovę, rūpinosi jos švara, puošė altorių – atlikdavo tai, kas įprasta zakristijono tarnystei. Daugybė žmonių kreipdavosi į M. Giedraitį patarimo ir pagalbos įvairiais dvasiniais reikalais, taip pat užklupus gaisrams, ligoms ar kitokiems išbandymams. Mykolas stengėsi su visais susitikti, visiems padėti. Pal. M. Giedraičio užtarimui amžininkai priskyrė ir ne vieną išgijimą.

Tiksliai žinoma Mykolo mirties data – 1485 metų gegužės 4-oji. Jis palaidotas Krokuvos Šv. Morkaus bažnyčioje. Videniškiuose kiekvieno mėnesio 4 dieną meldžiamasi pal. M. Giedraičio litanija, vidurdienį bažnyčioje aukojamos Šv. Mišios.

M. Giedraitis – trečiasis palaimintuoju paskelbtas lietuvis po Jurgio Matulaičio ir Teofiliaus Matulionio.

ELTA

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanada] – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu] – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanada] – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą] – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –
skelbimai@draugas.org., administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Birželio 20 d. „Drauge“ perskaičiau Zigmo Tamakausko straipsnį apie 1941 m. birželio 23-iosios sukilimą ir sugrauzė sąžinę – palikau užmaršty savo dėdę, tėvo brolių Joną Škiudą (1907–1941), kuris tame sukilime už Tėvynę padėjo galvą. Šiuo rašinėliu bandysiu įamžinti tai, ką žinau apie jį, nors to žinojimo nėra daug, nes gimiau gerokai po jo mirties.

Pirmosios sovietinės okupacijos metu susibūre pogrindininkai, 1941 m. birželį pakilę į ginkluotą pasipriešinimą, save vadino ne sukilėliais, kaip jie vadinami šiandien, bet partizanais. Taip buvo parašyta ant dėdės Jono kapo pastatyto kryželio. Yra išlikusi nuotrauka, daryta 1943 m., kuomet mano tėvas Antanas su broliu Petru (1944 m. sovietų demobilizuotu į raudonąją armiją ir, pagal oficialią versiją, žuvusiu Liepojos katile, pagal mano tėvą, kuris domėjosi aplinkybėmis, nužudytu pačių sovietų) apėmė brolio Jono kapą ir prie jo nusifotografavo. Toje vietoje, Senosiose Kauno (arba Karmelitų) kapinėse, buvo palaidota šimtas sukilimo dalyvių, birželio 23–26 d. žuvusių Kaune. (Tiek pavardžių iškalta ir atminimo ažuole.) Čikagiškis Pilypas Narutis, sukilimo metu buvęs LAF (Lietuvių aktyvistų fronto) igaliotinio prie LLV (Lietuvos laikinosios vyriausybės) pavaduotojas, 2003 m. yra sudaręs 162 Kaune ir Kauno apylinkėse žuvusiųjų sąrašą, kurį 2003.10.21 patvirtino LR konsulas Čikagoje. Tarp jų yra ir Jono Škiudo pavardė (nr.130). Kiti žmonės man nežinomi, tik 154 nr. pažymėtas Kazys Žižiūnas, žinau, yra buvusio mano kolegos foto žurnalisto Algimanto Žižiūno tėvas. Prie sąrašo pridėtas P. Naručio, sukilimo metu – studento – „Liudijantis pareiškimas“: „Šis 162 partizanų, garbingai žuvusių tautos sukilime ties Kaunu, sąrašas man yra žinomas ir visa eilė jų man pažįstami, nes 1941 m. birželio 23 d. paskelbus tautos sukilimą, kartu kovojome ir Kaunas buvo laisvas anksčiau negu nacinės Vokietijos kariuomenė įžengė į Kauną. Man teko rūpintis iškilmingu žuvusiųjų laidojimu. Didžioji dauguma šių partizanų buvo palaidoti birželio 26 d., o keliolika jų, gulėjusių ligoninėse ar atvežamų iš toliau, palaidojome vėliau. Sąrašą sudarė ir kruopščiai tikrino med. gyd. Bronius Stasiukaitis, LAF Štabo narys, su Juozu Senkum (LAF martirologijos skyriaus vedėju)”. 2008.10.01 Jono Škiudo dukters Valerijos Škiudaitės-Peštenienės prašymu Lietuvos 1941 m. birželio 22–28 d. sukilėlių sąjunga (pirm. A. Žaldokas) rekomendavo Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui suteikti J. Škiudui kario savanorio statusą po mirties, kas LGGRTC Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisijos nutarimu 2009-08-19 ir buvo padaryta.

Svarbus liudijimas darant nutarimą J. Škiudui pripažinti Kario savanorio statusą buvo šeimoje sėdėjęs Valerijos Škiudaitės-Balčiūnienės išsaugota minėta nuotrauka, kurioje broliai Petras ir Antanas užfiksuoti prie Jono kapo 1943 m., nes ant kryželio, kurie žuvusiems buvo pastatyti vienodi, dar matyti užrašas „Partizanas Jonas Škiudas” (šalia – „Nežinomas partizanas”). Sovietams okupavus Lietuvą kapinės su visais kryžiais buvo sunaikintos. Prisimenu, 1959-ųjų pavasarį mano tėvas Antanas laikraštyje perskaitė okupacinės valdžios skelbimą apie Senujų kapinių naikinimą, nes ten esą bus tiesiamas kelias. Buvo siūloma žmonėms savo artimuosius išsikasti ir perlaidoti kitur. Tėvas nuvažiavo į Kauną ir menamoje brolio kapo vietoje (buvo likęs tik nežymus kauburėlis) dar kartą nusifotografavo. Perlaidoti, žinoma, nesiryzė, kad nebūtų išsifruotas, jog turi ryšį su pasipriešinimo dalyviais, nes ir pats dalyvavo 1941 m. sukilime Kauno apylinkėse. Dar buvo neseni laikai, kai miesteliuose ant grindinio būdavo numetami nušautų ar kitaip nužudytų partizanų kūnai, ir motinos bei kiti artimieji nedrįsdavo prieiti, kad nebūtų atpažinti ir suimti.

Apie tai, kur Jonas palaidotas ir kokiomis aplinkybėmis jis žuvo, šeima sužinojo tik 1943 m., karo metu. Į Jono gimtinę, Kairelių kaimą Šiauliu apskrityje (dabar Pakruojo r.), atvažiavo trys Jono bendražygiai ir atvežė jo dokumentus bei papasakojo žūties istoriją. Jis žuvo vykdydamas užduotį ir važiuodamas automobiliu, kai tuo metu vyko susišaudymas tarp besitraukiančių rusų ir lietuvių sukilėlių. Jis buvo sužeistas ir bendrakeivių nuneštas į artimiausią namą, kur, pasirodo, gyveno žydų šeima, kad šie laikinai paglobotų, kol bus suteikta medicinos pagalba. O šeimnininkai iškviatė rusų kareivius, kurie sužeistąjį nušovė. Toks buvo dėdės

Dėdė Jonas partizanas

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ



Jonas Škiudas paskutiniaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais (žuvo 34-erių 1941 m.).

draugų pasakojimas. Draugų atvežtus Jono dokumentus šeimynykščiai rusams antrą kartą grįžtant juos užkasė sode po obelimi, idėję į stiklinį butelį, nes bijojo laikyti namie. Lietuvai atgavus nepriklausomybę toje vietoje bandyta butelio ieškoti, de... Įtarta, kad kaimynai stebėjo, kai butelis buvo slepiamas, ir išsikasė, bet galimas dalykas, kad, kaip dažnai būna, slėpusieji tiesiog nebeatsekė vietos. O šiandien jau nebėra nė vieno jų, kurie ką nors žinotų. (Kažkur namo viduje iki Lietuvos nepriklausomybės buvo slepiama ir minėtoji 1943 m. daryta nuotrauka prie Jono kapo.) Tarp tų dokumentų buvęs pažymėjimas, kad Jonas Škiudas buvo savanoris partizanas. Kažkokio panašaus dokumento dublikatas šeimoje yra išlikęs iki šiol. Tai ant Vietinės apsaugos štabo (Kaunas, Maironio g-vė 30, bt. 22) blanko (atspausdinto „Žaibo” spaustuvėje), pažymėto 1941 m. liepos mėn. data, 1942 m. sausio 5 d. išduotas „Pažymėjimas”, kuriuo „pažymima, kad Škiudas Jonas s. Jono š. m. birželio 25 d. veikė partizanų būryje ir žuvo kaip partizanas”. Pasirašo vietinės apsaugos vadas (pavardė neįskaitoma) bei biuro viršininkas (pavardė neįskaitoma). Yra Vietinės apsaugos štabo partizanų biuro antspaudas.

Artimųjų liudijimai

Kad dėdė Jonas dalyvavo sukilime, šeimoje yra išlikę tik netiesioginių žinių. Mano teta ir Jono jaunesnioji sesuo Valerija, pvz., pasakojo, kad pirmosios rusų okupacijos metu ji, tuomet 20-metė, gyveno pas mano tėvą – savo vyresnį brolių Antaną Kruonio miestelyje netoli Kauno, kur jis dirbo veterinarus. Jonas atvažiuodavo pas Antaną iš Kauno, pasiimdavo į kompaniją seserį ir kaimynų mergaitę – rusę komjaunuolę (miestelyje gyveno daug rusų sentikių) ir išeidavo pasivaikščioti į laukus kaip dvi jaunos poros. Mergaitės eidavo priekyje, o vyrai – iš paskos ir kažką slaptai tardavosi. Antanas gyveno pas vietinį girininką (vieta buvo parinkta palei upelį ir miškelį, kad galima būtų pas jį ateiti ir išeiti nepastebėtam), su kuriuo ir Kruonio klebonu jie leido pogrindinį laikraštėlį. Valerija broliui Antanui turėjo sudaryti patikimo išpuolį – prisidėti prie komjaunuolių rengiamų vakarėlių bei kitos komunistinės veiklos. Ši komjaunuolė mano tėvą po karo ir iš Kau-

no kalėjimo ištraukė. Giminaite Stasė yra pasakojusi, kad ruošiantis sukilimui 1941 m. Jonas Škiudas atvažiuodavo į savo tėviškės kraštus – pas dėdę (motinos brolių) Leoną Grigaliūną, gyvenusį Starkonių kaime, Pašvitinio parapijoje (dabar Pakruojo r.), sukilimo reikalais, – centro žmonės buvo siunčiami į periferiją organizuoti pasipriešinimo būrių vietose. Mat dėdė Grigaliūnas buvo Nepriklausomybės kovų 1919 m. savanoris, už didvyriškumą mūšyje (iš kovos lauko išnešė sužeistą

savo būrio vadą) apdovanotas Vyčio Kryžiaus ordinu nr. 43 (kai Leonas Grigaliūnas, 1944 m. rudenį grįžęs iš Žemaitijos po Sedos kautynių, kuriose taip pat dalyvavo, per Kalėdas sovietų baudžiamojo būrio buvo nušautas ir sudegintas savo tvarte su visais gyvuliais, ordiną šeima taip pat paslėpė, o paskui neberado). Dėdės dukra Stasė Grigaliūnaitė-Galinienė pasakojo, kad jos tėvas Leonas 1941 m. birželio vieną iš tų dienų, kai dar veikė Lietuvos radijas iš Kauno, išgirdęs radijo pranešimą apie sūnėno Jono Škiudo žūtį, apsiverkė.

Jono vaikystė ir jaunystė

Jonas aštuonių vaikų (kurie visi užaugo, bet 5 iš jų okupacinėmis aplinkybėmis žuvo arba buvo nužudyti) šeimoje buvo vyriausias berniukas (vyresnė buvo sesuo Teklė). Motina Teklė Grigaliūnaitė-Škiudienė, pastebėjusi, kad vaikas gabus, labai norėjo, kad jis mokytųsi ir mažiuką išvežė į Linkuvą gimnazijon, apgyvendinusi pas giminaitę. Linkuvos gimnazijos knygoje, kurią parengė Čikagoje gyvenęs linkuvietis poetas Alfonsas Šešplaukis-Tyruolis, rašoma, kad J. Škiudas baigė III gimnazijos laidą 1927 m. Paskui 1929 m. baigė Žemės ūkio ministerijos matininkų kursų VII laidą. Matininku iki pat karo dirbo daugiausiai Žemaitijoje. Tuo metu matininkas buvo svarbus ir gerbiamas žmogus, todėl, kaip rodo likusios nuotraukos, Joninės tose vietose, kur dirbo matininkas, buvo labai triukšmingos ir gausios. Nuotraukose iš Juodeikių, Telšių – keliasdešimt jo svečių, tikriausiai vietinių ūkininkų su šeimomis. Labai gražiai – kaligrafiškai rašė, tėviškėje yra išlikę jo sąsiuviniai, dienoraščiai, laišškai – bet charakterio buvęs neramaus. Buvo piktas ant diktatoriaus prezidento Antano Smetonos ir kažkurio susibūrimo savo parapijos miestelyje Žeimelyje proga nuo bačkos prieš Smetoną režė kalbą. Už tai pasodintas į daboklę (sulaikymo kambarį) pasikvietė savo draugą fotografą latvį Marijoną Tydmaną ir linksmai įsiamžino iš už grotuoto lango kartu su sargybiniais, kuris jį saugojo, švogerių, tokiu pat „linksmų plaučių” Alfredu Gasiūnu, bei daboklės viršininku.

Tai tokie trupinėliai, likę apie dėdę Joną partizaną. (Žmona – Zofija Maciulevičiūtė-Škiudienė 1941 m. birželį buvo įkalinta Šiauliuose, o paskui ištremta į Sibirą už pagalbą sukilėliams; 1948 m. pabėgo į Lietuvą; 9 m. dukrelė Valerija glaudėsi pas motinos gimines Kaune.) Jo pėdomis jau nebėra kam eiti. Vienas anūkas, taip pat pasirinkęs matininko kelią, rinko medžiagą apie senelį, bet mirė jaunas nuo sunkios ligos, o proanūkiams tokie dalykai nebesvarbūs. Kitas anūkas savo šaknimis apskritai nesidomi. Greičiausiai toks likimas ištiko ir daugelį kitų iš to daugiau kaip pusantro šimto žuvusių 1941 m. birželį Kaune. Visi jie pasipriešinimo okupacijai fronte lieka nežinomi didvyriai. Jiems apytikrėje palaidojimo vietoje, kur kaulėliai buvo išstumdyti buldozerių, pastatytas memorialas su 100 pavardžių įrašu. Tarp jų – ir Jono Škiudo pavardė.



Broliai Antanas ir Petras prie Jono Škiudo – 1941 m. sukilėlio kapo Senosiose Kauno (Karmelitų) kapinėse (sovietų laikais kapinių vietoje įrengtas Ramybės parkas). 1943 m.

TELKINIAI

LEMONT, IL

Dešrų gaminimo pamoka – „Saulutei” paremti

LORETA GRYBAUSKIENĖ

Gerus darbus nuveikti galima net ...virtuvėje!

Kažkada Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovai, dabar jau šviesios atminties Bronius Nainys ir dr. Petras Kisielius, papasakojo organizacijoje „Americans for Lithuanian Freedom” dirbusiai Andrei Tijūnėlienei, kad Nepriklausomybę atkūrusiai Lietuvai reikalinga visokeropa pagalba – ligoninėms, mokykloms, vaikams... Tai paskatino įkurti jau 26 metus gyvuojantį, Lietuvos vaikų globos būrelį „Saulutė” („Sunlight Orphan Aid”). Per šią organizaciją, paaukojus 360 dol. metams, galima paremti konkretų vaiką.

Būtent šios paskatos vedini, norėdami paremti du vargstančius vaikus Lietuvoje, Žibutės Pranckevičienės ir Dainos Siliūnienės iniciatyva vieną vakarą susirinkome svetinguose Elzytės ir Vytenio Lietuvninkų namuose. Virtuvėje mūsų laukė žinoma šeimininkė Adelė Lietuvninkienė su sūnumi Vyteniu – mokysimės gaminti dešras! Vytenis supažindino su mėsos malimo mašina, o taip pat papasakojo, kokie skirtingi būna dešrų receptai. Sumalėme net 15 svaru kiaulienos su keliais svarais svogūnų. Paskaninom mišinį druska, pipirais ir cukrumi. Išmokome užmauti žarnas ir jas prikimšti. Po 45 minučių darbo jau sėdome prie stalo. Skanesnių dešrų dar neteko ragauti!

Kol dešros virė, vyko kopūstų ragavimas. Iš 5 pateiktų skirtingai paruoštų troškintų kopūstų turėjome išrinkti skaniausius. Įdomu, kad čia vieningos nuomonės, taigi ir „nugalėtojo” nebuvo – balsai pasiskirstė įvairiai.

Buvo malonu matyti mus aplankiusius „Saulutės” steigėją Indrę Tijūnėlienę su vyru Donatu. Indrė trumpai papasakojo apie „Saulutės” remiamų vaikų padėtį ir pasidžiaugė mūsų surinkta suma – 800 dolerių.

Buvo malonus ir prasmingas vakaras – mes ne tik parėmėme du vargstančius vaikus Lietuvoje, bet ir išmokome gaminti tikras lietuviškas dešras!



Vakaro dalyviai: Vytenis Grybauskas, Alė Lelienė, Daina Anužienė, Žibutė Pranckevičienė, Linas Sidrys, Rima Sidrienė, Irena Senkevičienė, Vytenis Lietuvninkas, Daina Siliūnienė, Audrius Rušėnas, Indrė Jeske, Rita Rušėnienė, Loreta Grybauskienė (nuotraukoje nėra Adelės Lietuvninkienės, Indrės ir Donato Tijūnėlių bei Elzytės Lietuvninkienės). Elzytės Lietuvninkienės nuotr.



„Dešrų ir kopūstų” vakaro organizatoriai – Vytenis Lietuvninkas, Adelė Lietuvninkienė ir Žibutė Pranckevičienė.



Alė Lelienė sėkmingai pagamino savo pirmą dešrą. Dainos Anužienės nuotraukos

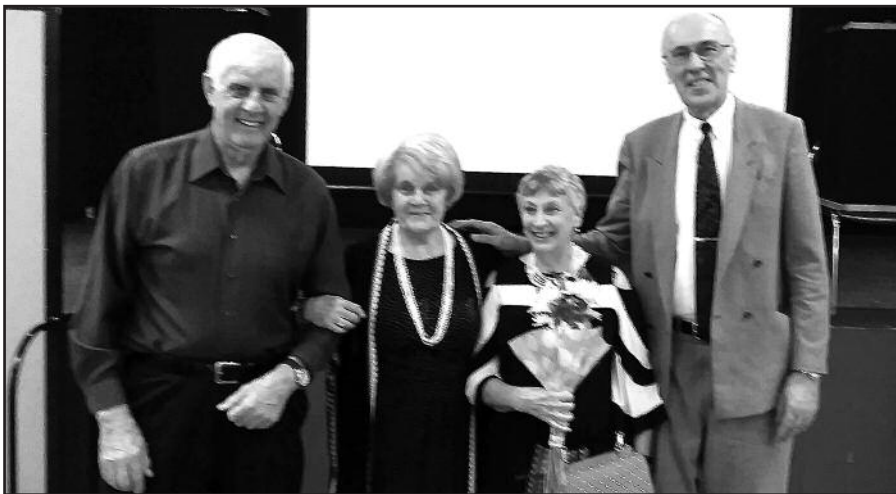
NEW YORK, NY

Gedulo ir vilties dienos minėjime parodytas filmas „Displaced”

MONIKA KUNGIENĖ

Birželio 16 d. New Yorko Apreiškimo parapijoje vyko Gedulo ir vilties dienos minėjimas, kurį gražiai organizavo ir pravedė JAV LB New Yorko apylinkės ir Apreiškimo parapijos nariai.

Minėjimą pradėjo kun. Vytautas Volertas sukalbėdamas invokaciją. Vėliau buvo sugiedoti JAV ir Lietuvos himnai bei tylos minute pagerbti žuvę tremtiniai. Renginio vedėja Vida Jankauskienė pakvietė dalyvaujančius buvusius tremtinius uždegti geltoną, žalią ir raudoną žvakutes, simbolizuo-



Iš k.: Juozas Jakubauskas, „Displaced” vykdytysis prodiuseris, Vida Jankauskienė, JAV LB New Yorko miesto apylinkės valdybos narė, Mary Umans Jakubauskas, filmo režisierė ir Raimundas Šližys, JAV LB New Yorko miesto apylinkės valdybos narys. Monikos Sabalienės nuotr.



„Displaced” filmo logotipas.

jančias mūsų meilę Lietuvai. Ramutė Hopanienė ir Monika Kungienė pasikaitė birželio 14 d. trėmimams skirtą eilėraštį, o renginio vedėja pakvietė visus kartu padainuoti dainą „Žemėj Lietuvos”. Oficialią minėjimo dalį baigėme susikabinę rankomis giedodami „Lietuva brangi”. Visi buvo pakviesti pasivaišinti, o po vaišių renginio dalyvių laukė dokumentinio filmo „Displaced” (Išvientintieji) peržiūra. Filme pasakojama pavojinga ir liūdna priverstinės lietu-

vių kelionės į Vakarus Antrojo pasaulinio karo laikotarpiu istorija. Kalbinami žmonės, kurie gyveno DP stovyklose ir iš kurių vėliau emigravo į kitas šalis. Minėjimo dalyviams šis filmas paliko gilų įspūdį, kadangi nemažai New Yorko lietuvių ir jų artimųjų yra patyrę gyvenimą DP stovyklose. Filmą režisierė Mary Umans Jakubauskas taip pat dalyvavo filmo peržiūroje ir po filmo atsakė į susirinkusiųjų klausimus, papasakojo kaip filmas buvo kuriamas.



Sukasi ratelis – ir saulei šviečiant, ir lietui lyjant. Ž. Gurauskienės nuotraukos

PLC nuvilnijo Joninių šventė

ŽIVILĖ GURAUSKIENĖ

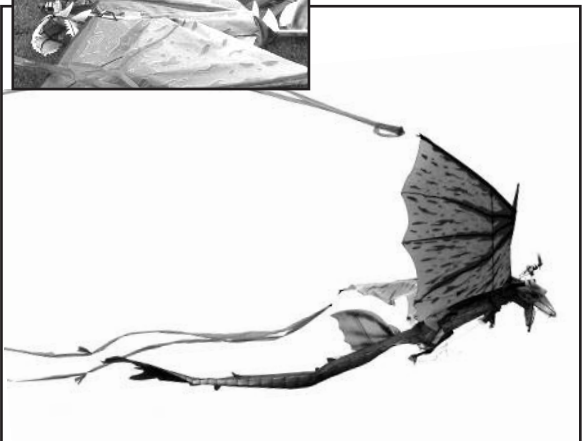
Birželio 23 dieną, Švč. Kristaus Kūno ir Kraujo (Devintinių), sekmadienį, po 11 val. ryto šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Lemonto apylinkės valdyba pakvietė visus į tradicinę Joninių šventę. Priekiniame Pasaulio lietuvių centro (PLC) kiemelyje subūrusius gausius renginio dalyvius iki pat vakaro linksmino ir kvietė šokti Jūratė ir Rimantas Grabliauskai.

Garbingiausi šventės-pikniko svečiai, atvykę į renginį, – Jonai, pasidabinę skrybėlėmis, ir Janinos, pasipuošusios lauko gėlių vainikais, – buvo sutikti su taurėmis šampano ir apdovanoti gėlių puokštėmis.

JAV LB Lemonto apylinkės pirmininkė Violeta Valaitytė padėjo susirinkusiems ir pristatė prekybininkus, šventę pajavirinusius tautodailės dirbinius, papuošalais, tautine atributika bei ekologiniais produktais grožiui ir sveikatai. Bendruomenės valdybos narys Petras Valius, sveikindamas renginio dalyvius, perskaitė tai progai skirtas savo kūrybos eiles. Nusipinti lauko gėlių vainikus pakvietė ir gražiausio vainiko konkursą surengė buvusi JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė Birutė Kairienė, mielai pamokiusi kiekvieną mergaitę, pirmą kartą mėginančią nusipinti lauko žolynų vainikėlį.

Kol suaugusieji vaišinosi karštais patiekalais ir šaltu lietuvišku alumi, mažieji dalyviai linksmiai siautėjo pievelėje, negalėdami atsisigrožėti piloto, lėktuvų modeliotojo

Antano Mataičio pakeltu į padangę milžinišku drakonu – iš aitvaro sukonstruota radijo bangomis valdoma skraidykle, išpūdingai plevenu sia padangėje virš besilinksminančių svečių. A. Mataitis pratarė, jog buvo nu-



Pilotas, lėktuvų modeliotojas Antanas Mataitis prie savo sukonstruotos radijo bangomis valdomos skraidyklės-drakono.



Genovaitė Untulienė (v.) su svečiais iš Lietuvos – Emilija Ratkevičiute ir Gabrieliumi Petrausku.

matęs iškelti paties modeliuotą „Lituanica“, S. Dariaus ir S. Girėno sumažintą lėktuvo kopiją, tačiau pranašautas sekmadieniui stiprus vėjas su lietumi pakeitė planus. O šokių su balionais rungtyje linksmi šėlusieji renginio svečių neišgąsdino net užklupusi liūtis – jie nepaliovė šokę po atviru dangumi net lietuvi šniokščiant skėčiais ir palapinių stogais.

Renginiui baigiantis buvo apdovanotas Alfonsas

WATERBURY, CT

Šv. Juozapo bažnyčiai – 125-eri metai

Sekmadienį, gegužės 26 d. Waterbury, Connecticut lietuvių Šv. Juozapo bažnyčia šventė savo 125 m. sukaktuves. Šią šventovę pastatė vadinamosios pirmosios bangos lietuviai emigrantai, kurie pradėjo apsigyventi Waterbury, Connecticut, mieste XIX amžiaus pabaigoje. Pradžioje lietuviai lankėsi vietinėje Šv. Patriko bažnyčioje, bet joje pamaldos vyko anglų kalba. Lietuviai troško melstis lietuviškai.

1894 m. kovo 28 d. vyskupas Michael Tierney įkūrė Šv. Juozapo parapiją ir paskyrė kun. Juozapą Žebį naujos parapijos klebonu. Pradžioje nebuvo atskiros parapijos bažnyčios pastato, todėl kun. Juozapas Žebis pirmąsias šv. Mišias atnašavo Šv. Patriko bažnyčios rūsyje. 1894 m. spalio 6 d. prasidėjo naujos bažnyčios statyba. Kertinis akmuo įlietas 1894 m. lapkričio mėn. 29 d. Tai buvo pirmoji lietuviška Romos katalikų parapija JAV-ių Naujosios Anglijos dalyje.

Lietuvių atvykėlių nuolat daugėjo, todėl reikėjo statyti didesnę bažnyčią. Antrasis klebonas kun. Petras Saurusaitis naujos šventovės statybą pradėjo 1904 m., o netrukus, jau 1905 m., ji buvo baigta ir pašventinta. Vienu metu parapijai priklausė net 6 000 parapijiečių. Tai buvo didžiausia lietuvių parapija Naujojoje Anglijoje.

Prie senosios bažnyčios 1905 m. buvo įsikūrusi parapiinė mokykla. Ją aptarnavo Šventosios Dvasios dukterų vienuolijos seselės, atvykusios iš Prancūzijos. 1912 m. buvo atidaryta nauja mokykla, o 1925 m. kun. Juozapas Valantiejus pastatydino naują, didesnę mokyklą.

Švenčiant garbingą sukaktį bažnyčioje vyko ypatingos



Pačios pynėme lauko žolynų vainikus.

Katilius, laimėjęs šokio su balionais rungtį, o Sigitui Staknevičiui nusišypojo laimė rasti paparčio žiedą. Joninių pikniko dalyviai iki vėlaus vakaro nesi-skirstė mėgaudamiesi linksma muzika ir šiltu bendravimu.



Joninių vainiku pasipuošusi JAV LB Lemonto apylinkės valdybos narė Roma Langė.

šv. Mišios, kurias atnašavo keturi kunigai: dabartinis klebonas kun. Frederick Aniello, buvęs klebonas kun. Norman Brockett, buvęs klebono asistentas kun. Leonard Kvedas ir kun. Will Roger Malave. Šv. Mišių metu grojo „Elm Street Brass“ pučiamųjų instrumentų ansamblio muzikantai ir vargonininkas.

Ateinantį rudenį, 2019 m. lapkričio 24 d. parapijoje vyks ypatingi pietūs, kurių metu bus švenčiama Šv. Juozapo bažnyčios 125-erių metų sukaktis.

Šiuo metu Šv. Juozapo parapija yra sujungta su Šv. Patriko parapija. Jungtinė parapija vadinasi Šv. Blaziejaus parapija, kuriai vadovauja kun. Frederick Aniello. Waterbury, CT, laikraštis „Republican-American“ 2019 m. gegužės 24 d. laidoje išspausdino korespondento Tracey O'Shaughnessy straipsnį apie Šv. Juozapo bažnyčios 125-ųjų metų sukaktį. Straipsnis iliustruotas bažnyčios fasado nuotrauka su mediniu lietuvišku kopyltstulpiu priekyje.



Parengta pagal Ritos Vileišytės-Bagdonienės atsiųstą „Republican-American“ straipsnį.

Trakų pilyje – pasaulio lietuvių istorija



Parodos plakatas.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Lietuvoje tęsiasi renginiai, skirti Pasaulio lietuvių metams. Jie vyksta įvairiuose šalies kampeliuose. Trakų pilyje buvo atidaryta paroda „Pasaulio lietuviai“. Ši paroda – tik įžanga, viena iš dalių muziejaus rengiamam leidybai parodos katalogui, dedikuotam lietuvių diasporos emigracijoje istorijai, kultūrai, vertybėms bei dokumentiniam palikimui.

Parodos rengėjai primena, kad Lietuvos Respublikos Seimas, atsižvelgdamas į tai, kad 2019 m. birželio 14 d. sukako 70 metų, kai buvo paskelbta Lietuvių Charta, kuria įsteigta Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, 2019-uosius paskelbė Pasaulio lietuvių metais. Lietuviai yra viena iš tų mažų istorinių tautų, kurios išeiviai gausiomis bangomis išsibarstė po visą pasaulį.

Trakų muziejus saugo daug vertybių

„Trakų istorijos muziejus aktyviai dalyvauja valstybės politikos įgyvendinime istorinės ir kultūrinės atminties įprasminimo srityje. Pagrindinis parodos tikslas – pristatyti lietuvių tautos ir jos emigracijos valstybių kultūrų sambūvio problemas, Pasaulio lietuvių diasporos palikimą, saugomą muziejuje“, – apie naująją parodą sakė muziejaus direktorė Alvyga Zmejevskienė.

Trakų pilies muziejuje yra saugoma daug vertybių, susijusių su pasaulio lietuviais. Dabar pirmą kartą pristatoma vertinga muziejuje saugoma ekspонатų dalis – daugiau nei 200 muziejinių vertybių. Čia yra pateikiama pasaulio lietuvių organizacijų,



Parodos ekspонатai.

Organizatorių nuotraukos

jų veikėjų asmeninė korespondencija, archyvinės nuotraukos, dokumentai, leidiniai, įvairūs garbės ženklai. Anot muziejaus rinkinių apskaitos ir saugojimo skyriaus vedėjos muziejininkės Irenos Senulienės, muziejaus rinkiniuose sukauptų lituanistinio pobūdžio muziejinių vertybių pristatymas visuomenei kartu ir aktualizuoja pasaulio lietuvių diasporos paveldą.

Šioje parodoje lankytojai gali susipažinti su pirmosios lietuvių migracijos bangos (nuo XIX a. II pusės iki 1940 metų) politine, socialine ir kultūrine veikla. XX a. pradžioje Jungtinėse Amerikos Valstijose jau buvo susikūrusi stipri, veikli ir organizuota lietuvių bendruomenė, kuri aktyviai siekė Lietuvos valstybingumo atkūrimo. Tą faktą ir iliustruoja ši paroda.



Kalendoriai

Kun. P. Dauknio kolekcijoje – skautiška atributika

Taip pat pristatomas ir antrojo migracijos laikotarpio, prasidėjusio po 1940 metų, Sovietų Sąjungai okupavus Lietuvą, išsaugotas tautinis paveldas ne tik iš JAV, bet ir iš Urugvajaus bei Australijos lietuvių bendruomenių. Parodos ekspozicijoje rodomos kelios unikalios muziejuje saugomos kolekcijos. Viena jų – Prano Dauknio (1920–2002), lietuvių kunigo,

ekspонатai, atspindintys aktyvią lietuvių bendruomenės nario veiklą.

Šiauliuose gimęs P. Dauknys kunigu buvo išvėntintas 1953 metais, po metų jis baigė Popiežinį Angeli-cum institutą Romoje. 1954–1962 m. jis buvo Londono lietuvių ir Lietuvių skautų sąjungos kapelionas, vienas iš Didžiosios Britanijos katalikų kongreso rengėjų. Nuo 1963 m. P. Dauknys apsigyveno Australijoje. 1963–1966 m. buvo Adelaidės, 1966–1973 m. – Geelon-go lietuvių kapelionas. Nuo 1973 iki 1989 metų jis buvo



Kunigo skautų sąjungos kapeliono P. Dauknio kolekcijos daiktai.



Parodoje – prezidento V. Adamkaus laiškas JAV prezidentui.



laikraščio „Tėviškės aidai“ redaktorius. 1997 m. popiežius Jonas Paulius II apdovanojo P. Dauknį monsinjoro–prelato garbės laipsniu.

Kita pristatoma kolekcija – Antano Vaivutsko (1916–1980), lietuvių žurnalisto, gyvenusio Brazilijoje ir Urugvajuje, asmeninės foto nuotraukos, laikraščio „Darbas“ redaktoriaus vizitinė kortelė, lietuvių centro Urugvajuje ženkleliai.

Zarasų apskrityje gimęs A. Vaivutskas 1926 m. su tėvais apsigyveno Brazilijoje. Jis buvo kairiųjų pažiūrų, 1937 m. kalintas. 1937–1942 m. Montevideo dirbo laikraščio „Darbas“ spaustuvėje, 1942–1952 m. buvo šio laikraščio redaktorius. 1952 m. A. Vaivutskas grįžo į Lietuvą, dirbo žurnalo „Švyturys“ redakcijoje, nuo 1956 m. užsienio lietuvių laikraščių korespondentas. Paskelbė straipsnių, atsiminimų apie lietuvių emigrantų gyvenimą, veiklą, spaudą Pietų Amerikoje, išvertė grožinės literatūros kūrinių.

Išskirtinis eksponatas – V. Adamkaus laiškas JAV prezidentui

Išskirtinis naujosios parodos eksponatas – prezidento Valdo Adamkaus, tuomečio JAV lietuvių visuomenės veikėjo laiškas – kreipimasis į Amerikos Prezidentą Dwight Eisenhower 1958 m. vasario 16 dieną. V. Adamkaus iniciatyva nacionalinių Amerikos lietuvių studentų ir jaunimo organizacijų atstovų vardu pasirašytame laiške buvo prašoma pagalbos Lietuvai kovoje už laisvę, pažmint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 40-ąsias metines.

Jau 1956 m. V. Adamkus aktyviai dalyvavo rengiant peticiją Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentui Dwight Eisenhower, vėliau – ir Jungtinėms Tautoms. Peticijoje Jungtinių Amerikos Valstijų vadovybė buvo raginama pasinaudoti turimomis priemonėmis ir padėti Sibire esantiems Lietuvos tremtiniams, atkreiptas dėmesys į okupuotą Lietuvą ir kitas Sovietų Sąjungos užgrobtas valstybes. Greitai išryškėjo ir organizaciniai Valdo Adamkaus gebėjimai ir telkiančios asmenybės bruožai. Tais pačiais 1958 metais išeivių jaunimo organizacijų vardu jis išsiuntė protesto telegramą į Vatikaną, kurioje protestavo prieš popiežiaus Jono XXIII sprendimą uždaryti Lietuvos pasiuntinybę Vatikane.

Parodos rengėjai nuoširdžiai tikisi, kad lituanistinio paveldo atminties ženklai paskatins tautinės tapatybės apmąstymą, kultūros paveldo perėmimą, sklaidą ir įprasminimą. Trakų salos pilyje ši paroda bus eksponuojama iki birželio 30 dienos.



Įvairūs eksponatai.



San Francisco bėgikų komanda buvo pati gausiausia.

MARATONAS – tapatybės išsaugojimo išeivijoje procesas

Birželio 9 dieną „Citadele Kauno maratonas“ ir lietuvius visame pasaulyje vienijanti visuomeninė nepolitinė organizacija Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) pakvietė pasaulio lietuvius, jų šeimas bei draugus dalyvauti jungtinėje iniciatyvoje – Pasaulio lietuvių bėgime, kuris šiemet buvo skirtas Pasaulio lietuvių metams paminėti. Apie tai, kaip pavyko ši iniciatyva, kalbėjomės su PLB valdybos nariu, Sporto komiteto pirmininku Laurynu Misevičiumi.

Laurynai, kasmet prie Kauno maratono bėgikų prisideda bėgimo entuziastai įvairiuose pasaulio taškuose. Ar šiemet, į organizavimą įsijungus PLB, bėgimas tapo masiškesnis?

Praėjusiais metais plačiai po pasaulį išsiabarstę net ir pavieniai mūsų tautiečiai bėgikai savo bėgimu minėjo Lietuvos šimtmetį, todėl beveik nei viena bendruomenė nepraleido šios svarbios datos. Daugiau nei tūkstantis lietuvių iš 56-ių pasaulio miestų atidavė visas savo jėgas bėgdami už Lietuvą. Tai buvo svarbūs metai visiems Lietuvos piliečiams. Prie PLB Sporto komiteto organizuoto bėgimo Pasaulio lietuvių metams paminėti šiemet prisijungė net 25 miestai iš įvairių kraštų. Vienur bėgo po 60–70 dalyvių, kitur – iki 10. Visiems greičiausiai atbėgusiems buvo įteikti dip-

lomai, o kiekvienas, pasiekęs užsibrėžtą rezultatą, turėjo ir tebeturi galimybę gauti ir medalį.

Kaip JAV miestai ir miesteliai atrodo bendrame kontekste? Ar daug šiemet buvo naujokų?

Kauno maratono nuotolinio bėgimo entuziastai iš San Francisco, kaip visada, susibūrė gausiausiai ir šiemet. Jaučiamas didelis palaikymas ir jų susidomėjimas. Pasaulio lietuvių bėgimą taip pat išpūdingai paminėjo Čikagos bėgikų klubas, buriantis daugybę bėgikų. Labai gražus renginys vyko Washingtone, kur prisidėjo LR ambasada. Prie maratono prisijungė ir keli nauji JAV miestai – sulaukėme bėgikų iš Dallas, Texas; Denver, Colorado; Miami, Florida ir Lake Tahoe, Nevada.

Bėgikams siūloma visokių distancijų, kai kurios skatina ne tik parodyti ištvermę, bet ir kūrybingumą, pvz., „5 km – kuo spalvingiau“. Ar daug buvo „spalvingų“ bėgimų?

Na, daug kur Pasaulio lietuvių bėgimo dalyviai ne tik sėkmingai įveikė numatytą distanciją, bet ir spalvingai šventė! Prie Kauno maratono nuotolinio bėgimo šiemet prisidėjo ir kelios naujos šalys. Sulaukėme naujokų iš Rusijoje esančio Krasnojarsko miesto bei Islandijos Grafarholt ir Olandijos Rotterdamo miestų.

Nukelta į 8 psl.



Visame pasaulyje pasklidusius maratono bėgikus palaikė ir LR ambasados darbuotojai.

Naujausi lietuvių kūrėjų laimėjimai pasaulyje

Atkelta iš 1 psl.

Pasirodo, kad kas vieniems kliūna, kitiems – pliusas. Nereikia bijoti daryti kitaip”, – rašė E. Daciūtė savo „Facebook” puslapyje.

Į knygų platintojo stendą, kuriame ji viešėjo, atėjo nemažai bibliotekininkių, atvykusių iš visos Amerikos. Šios specialistės dalijosi savo išvalgomis apie knygą „The Fox on the Swing”. Jos į konferenciją suvažiavo iš visos Amerikos.

Lietuvoje knygą išleido leidykla „Tikra knyga”, o anglų kalba – viena žinomiausių Didžiosios Britanijos leidyklų „Thames and Hudson”. Knyga Lietuvoje pasirodė 2016-aisiais, tais metais ji išrinkta gražiausia metų knyga vaikams, vėliau – ir metų geriausia knyga vaikams.

Knygą jau galima arba netrukus bus galima skaityti korėjietiskai, kiniškai, rumuniškai, ukrainietiskai ir latviškai.

„The Batchelder” apdovanojimas nuo 1968-ųjų skiriamas už išskirtiniausią pastaraisiais metais JAV išleistą knygą vaikams, kuri buvo sukurta ne Valsitjose ir ne anglų kalba.

New Yorke gyvenanti lietuvė kompozitorė **Žibuoklė Martinaitytė** prestižiniuose muzikos apdovanojimuose „Global Music Awards” pelnė aukso medalius dviejose kategorijose: geriausio albumo už kompaktinę plokštelę „Prarasto grožio paieška” ir geriausio kompozitoriaus.



Žibuoklė Martinaitytė

„Džiaugiuosi, kad mūsų šalies kūrėjai tampa vis labiau pastebimi pasaulyje, o jų talentas vis dažniau sulaukia prestižinių įvertinimų. Žibuoklė Martinaitytė žavi savo muzikos teatrališkumu, erdvine atmosfera, kuri pakylėja į aukštesnį lygmenį ir leidžia užmiršti laiko pojūtį. Kiekvienu savo kūriniu kompozitorė siekia užduoti egzistenciškai svarbų klausimą ir jį atsakyti. Kompozitorė savo muzika dovanoja galimybę pažvelgti į savo vidų, savo esmę”, – sakė LR kultūros ministras M. Kvietkauskas, sveikindamas jaunąją kompozitorę.

„Draugo” prenumeratoriai gali skaityti „Draugą” internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: **administracija@draugas.org** ir gauti „log in” bei slaptažodį. **Skaitykite „Draugą” greičiau!**



Audrius Stonys

Šanchajaus tarptautiniame A klasės festivalyje sekmadienį, birželio 23 dieną buvo paskelbta, kad pagrindinis festivalio apdovanojimas – „Auksinė taurė” už geriausią dokumentinį filmą – teko režisieriaus Audriaus Stonio filmui „Laiko tiltai”.

Kaip teigiama pranešime, dėl pagrindinio dokumentinio kino apdovanojimo „Auksinės taurės”

(Golden Goblet) Šanchajaus kino festivalyje rungėsi filmai iš viso pasaulio. Festivalio žiuri vadovavo pasaulinio garso režisierius Viktoras Kosakovskis. „Tai, kad filmas ‘Laiko tiltai’ laimėjo tokį nepaprastą apdovanojimą – be galo džiugi žinia. Šanchajaus ir Tokijo kino festivaliai – didžiausi Azijos šalių A klasės kino festivaliai. Laimėti apdovanojimą viename iš jų su filmu, kuris pasakoja apie Baltijos dokumentinio kino poeziją – yra didelis įvertinimas. Pasirodo, kad kino vaizdų kalba, kuria kalbėjome filme, gali būti suprantama visame pasaulyje be papildomų paaiškinimų ir informacijos papildų”, – sako filmo režisierius A. Stonys.

Anot jo, filmas visus metus nesustodamas keliauja, yra kviečiamas į tolimiausius kontinentus, šalis, kurių žiūrovai niekada nebuvo susitikę su Baltijos poetinės dokumentikos meistrų darbais – ir tai dar kartą patvirtina juodai baltą poetinio dokumentinio kino universalumą ir jėgą. Filmas Lietuvos žiūrovams bus pristatytas jau rugpjūčio mėnesį.

„Laiko tiltai” – bendras Baltijos šalių projektas, kurį prodiusavo Arūnas Matelis, Algimantė Matelienė („Studio Nominum”, Lietuva), Uldis Cekulis („VFS Films”, Latvija) ir Riho Vastrik („Vesilind”, Estija) bei parėmė Lietuvos kino centras, Latvijos nacionalinis kino centras, Estijos kino institutas, prestižiniai Europos kino fondai „Eurimage” ir „Media”, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija, Latvijos ir Estijos nacionalinės televizijos.

Parengta pagal LRT, lrv.lt ir diena.lt

MARATONAS

Atkelta iš 7 psl.

Bėgikai, dalyvaudami maratone, sugalvoja įvairiausių spalvingų idėjų, pavyzdžiui, Danijoje, Kopenhagoje, bei Vokietijoje, Mannheim mieste, dalyvavo ne tik dvikojai bėgikai, bet ir ne vienas keturkojis! Na, o San Francisce prie lietuvių bėgimo prisijungė ir Kauno maratoną pamėgę 4 estai bei pora amerikiečių. Bėgikai, įveikę finišo liniją, mėgavosi lietuviška muzika, užkandžiais bei įvairiausiais žaidimais vaikams. Washington, JAV, šalia Baltųjų Rūmų esančiame „Lafayette” skvere, „CrossFit” trenerė Vilija Teel bėgimo dalyviams vedė treniruotę su ištvermę bei jėgą lavinančiais pratimais. Taigi, šių metų Pasaulio lietuvių bėgimo dalyviai savo bėgimą pagyvino įvairiausia veikla bei idėjomis!

Ar šiame bėgime svarbu rekordai, ar skiriami apdovanojimai?

Kaip žinome, šiemet Kauno maratoną laimėjo kaunietis Remigijus Kančys, net 13 sekundžių pagerinęs 28 metų senumo šios distancijos Lietuvos rekordą, aplenkęs apie 5 tūkstančius bėgikų iš 39 šalių, taigi visų pirma didžiuojamės tokiu savo kraštiečio pasiekimu! Tuo tarpu PLB ir Kauno maratono klubas nori skatinti burtis visų kraštų lietuvių įvairiems renginiams, o labiausiai sportui – bėgimui. Mūsų tikslas yra prisikviesti ir pavienius asmenis, kurie gali prisijungti bėgdami ir aplink savo namą ar rajoną. Nesvarbu, kur esi ir kiek aplink bendrataučių, bėgdami mes visi mintimis nusikeliame į Lietuvos keliukus, vietas ir gražiausią gamtą. Mintimis nukeliaujame ten, kur mums gera ir viskas taip sava. Kviečiame tautiečius sugrįžti ir bėgti kartu su „Citadele Kauno maratonu” kiekvienų metų birželį!

Be abejo, dalyvavai ir pats su šeima. Kokie įspūdžiai?

Taip, Portlande bėgome 5 kilometrus su vos 4 metų sūnumi Roku-Saboniu, kuris pirmąsyk tokią distanciją bėgte šį sezoną jau įveikė savo mokyklos sporto salėje, bėgdamas ratais. O dabar mažasis bėgikas jau pasižymėjo ir miesto parke! Ir būtų, ko gero, dar daugiau nubėgęs, bet pirmajam sykiui pakaks. Kitais metais galbūt bėgsime ir 10 km! Labai

smagu dalyvauti panašiuose bendruomenės renginiuose, juk ir pasportuoti sveika, ir proga pasikalbėti... tai ne kas kita, kaip tautinės tapatybės išsaugojimo išvystymo procesas.

Bėgimo entuziastai sugalvoja vis naujų ir naujų iššūkių – per Skandinaviją, per Aliaską ir t.t. ir pan. Kur link juda toks masinis bėgimas kaip šis? Koks jis bus, tarkim, kitais metais? Ar realu, pvz., kada nors „susijungti rankomis”, kaip buvo prieš 30 m. Baltijos kelyje?

Galbūt... reikia tikėtis, tikrai būtų labai graži iniciatyva. Jau daug metų pažįstu ir seku ultramaratoninio bėgimo entuziasto Aido Ardziausko pasiekimus, kuris šiuo metu bėga per Skandinaviją, o kitamet planuoja didįjį savo bėgimą aplink Žemės rutulį, skirtą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 30-čiui paminėti. Tokie žmonės ir iniciatyvos ne tik suburia mūsų tautą, įkvepia ją žygdarbiams, bet ir rodo puikų pavyzdį ateities kartoms. Sportas turi magišką galią burti milijonus, vienyti visus mus nepaisant kilmės, politinių pažiūrų ar lyties, tereikia teisinga linkme pakreipti tokią milžinišką energiją, ir drauge mes nuversime kalnus... Visuomet prisimenu „auksinius” Kauno „Žalgirio” laikus praėjusio amžiaus devintajame dešimtmetyje, nuo kurio pergalių prieš Maskvos CSKA ir galimai prasidėjo sėkmingas Lietuvos laisvės atgavimo žygis. Esu įsitikinęs, kad netolimoje ateityje tapsime ypatingų sėkmės istorijų liudininkai ir lietuvių bėgikų pasaulyje!

Kalbėjosi **Ramunė Lapas**



Portlando bėgikai: d. – pašnekovas L. Misevičius su sūnumi Roku Saboniu Misevičiumi, kuris šiais metais nubėgė 5 km, kitamet rengiasi įveikti 10 km. Nuotr. iš „Facebook”

Kaune paminėtas Laisvės varpo 100-metis



Laisvės varpas, kurį Amerikos lietuviai padovanojo nepriklausomybę atkūrusiai Lietuvai. Renato Dūdos nuotr.

AUDRONĖ TELŠINSKIENĖ

Lietuvos kampanologų draugija „Societas campanarum Lituaniae“ 2019 m. birželio 16 d. Kaune iškilmingai paminėjo Lietuvos Laisvės varpo šimtmetį. Iškilmės prasidėjo Šv. Jurgio Kankinio pranciškonų bažnyčioje aukojamomis šv. Mišiomis, viena iš intencijų – prašymas Dievo palaimos draugijos darbams ir padėka išeiviams, rėmusiems Laisvės varpą ir Lietuvos nepriklausomybę.

Bažnyčioje – apie jos varpų istoriją

Šv. Jurgio Kankinio pranciškonų bažnyčia ir vienuolyno ansamblis – vienas seniausių išlikusių statinių Kaune – pradėtas statyti apie 1492-uosius, o baigtas apie 1502 m. Manoma, jog bažnyčios architektas buvo Mykolas Enkingeris (Dancingas), tas pats, kuris kūrė Šv. Onos ir Bernardinų bažnyčias Vilniuje. XVI a. pab. ir XVII a. bažnyčia ir vienuolynas patyrė tris gaisrus. 1624 m. bažnyčią nusiaubė rusų kariuomenė. XVIII a. bažnyčią papuošė mediniai barokiniai įrenginiai – sakykla, vargonų choras su medinėmis galerijomis, 8 altoriai (didysis altorius – 1703 m.). Dalis jų išlikę iki mūsų dienų. Apie 1740 m. nutapytos Kryžiaus kelio stotys ir 28 bernardinų kankinių paveikslai. Manoma, jog bažnyčią puošė patys bernardinų vienuoliai.



Įrašas ant Laisvės varpo. Renato Dūdos nuotr.

Vienuolynas ir bažnyčia popiežiaus Pranciškaus vizito Lietuvoje proga atsivėrė naujomis spalvomis – baigiamas antrasis ansamblio tvarkymo etapas. Popiežius Pranciškus su Lietuvos vyskupais šv. Mišių šventimui ruošėsi būtent Šv. Jurgio bažnyčioje. Lietuvos kampanologų draugiją šiltai priėmė Kauno šv. Jurgio konvento gvardijonas – kun. Paulius Saulius Bytautas: pakvietė arbatos, diskutavo su draugijos nariais apie Šv. Jurgio Kankinio pranciškonų bažnyčioje buvusių varpus, jų istoriją, įteikė prašymą draugijos valdybos pirmininkui dr. Gintautui Žalėnui pateikti raštišką istorinę medžiagą apie šio vienuolyno varpų likimus. Nusifotografavę prie Kauno pilies esančios Vyčio skulptūros „Laisvės karys“, Lietuvos kampanologų draugijos nariai pasuko link Vytauto Didžiojo karo muziejaus, kurio bokšte – savąjį šimtmetį minintis Laisvės varpas.

Laisvės varpo kelias

Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje dėme-

sį traukia bokštas, slepiantis Lietuvai neabejotinai svarbų simbolį – Laisvės varpą. Tokių varpų pasaulyje yra tik trys, o šis pirmą kartą suskambėjo lygiai prieš 100 metų – 1919 m. birželio 8 d. Siekdamas garsinti Lietuvos vardą, 1919 m. gegužės 9 d. Čikagos lietuvių konferencijoje advokatas Jonas Bagdžiūnas-Borden pasiūlė nuliedinti nepriklausomybės simbolį – Laisvės varpą ir įteikti jį Amerikos lietuvių Seimui, kuris turėjo įvykti birželio 9 d., o Seimas padovanotų šį varpą Lietuvai. Laisvės varpo idėją J. Bagdžiūnas susiejo su JAV Laisvės varpu, kuris skambėjo 1776 m. liepos 8 d., kai buvo viešai skaitoma liepos 4 d. JAV Nepriklausomybės deklaracija. Lietuvai skirtas Laisvės varpas buvo užsakytas ir nuliedintas St. Louis metalurgijos gamykloje (St. Louis, MO) pagal JAV Philadelphijos Laisvės varpą – vieną svarbiausių JAV nepriklausomybės simbolių. Varpas buvo 4 pėdų (121,92 cm) aukščio ir 3 pėdų (91,44 cm) pločio. Svėrė 1000 svarų (500 kg) be rėmų, o su rėmais – 1200 svarų (600 kg). Vienoje lietuviško varpo pusėje užrašytas Lietuvos diplomato, politinio bei visuomenės veikėjo Broniaus Kazio Balučio sukurtas tekstas: O, SKAMBINK PER AMŽIUS VAIKAMS LIETUVOS, KAD LAISVĖS NEVERTAS, KAS NEGINA JOS”, o kitoje pusėje: „AMERIKOS LIETUVIŲ SEIMAS LIETUVAI. CHICAGOJE, BIRŽELIO 8–11, 1919 M.” Laisvės varpas buvo atidengtas ir suskambėjo pirmą kartą 1919 m. birželio 8 d. Čikagos „Auditorium“ teatre, Amerikos lietuvių seimo išvakarėse. Renginyje dalyvavo 4 000 žmonių, iš jų ir Čikagos municipaliteto bei JAV federalinės valdžios atstovai. Laisvės varpas buvo pastatytas priekyje ir apdengtas JAV ir Lietuvos vėliavomis. Varpas dar metus keliavo po Ameriką. 1920 m. rugpjūčio 20 d. Čikagoje, „Auditorium“ teatre, Laisvės varpo komiteto pirmininkas Jonas Bagdžiūnas jį perdavė Lietuvos atstovui Jonui Vileišiui. Nuo 1920 m. rugpjūčio 15 d. Laisvės varpas perėjo į Lietuvos valstybės rankas. Laisvės varpas per Liepoją pasiekė Lietuvą 1922 m. sausio 13 d. Nors JAV lietuvių pageidavimu Laisvės varpas turėjo būti įkeltas į Gedimino pilies bokštą, bet Vilnius tuo metu buvo okupuotas Lenkijos ir to nebuvo galima padaryti. Ministrų kabineto sprendimu varpas buvo perduotas Karo muziejui ir daugiau kaip mėnesį buvo eksponuojamas šalia paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę, po to įkeltas į muziejaus varpų bokštą ir vasario 16 d. iškilmingai pašventintas. Tarpukariu Laisvės varpas skambėdavo politinių, karinių ir kultūrinių švenčių dienomis. Sovietų ir nacių okupacijų metu Laisvės varpas neskambėjo. Viena išimtis – 1941 m. birželio 23 d. sukilimas, kada varpas sugaudė, paskelbdamas Nepriklausomybės atstatymą. Po to ilgiems dešimtmečiams nutilo. Pirmą kartą Laisvės varpas suskambo 1989 m. vasario 16 d., atidengiant Laisvės paminklą. 2005 m. lapkričio 15 d. remontuojant Vytauto Didžiojo karo muziejaus bokštą, Laisvės varpas buvo nuimtas ir eksponuojamas muziejaus viduje iki 2006 m. balandžio 6 d. Tuo metu jį pamatė apie 20 tūkst. žmonių. Šiandien Laisvės varpas kabo muziejaus bokšte ir skamba itin retai iškilmių metu, tad yra girdimas, bet nematomas.

Kampanologai aplankė Laisvės varpą

Lietuvos kampanologų draugijos nariai džiaugėsi išskirtine teise šią svarbią dieną patekti į Vytauto Didžiojo karo muziejaus bokštą ir prisiliesti bei išgirsti Laisvės varpo širdies – šerdies dūžius. Linkėdami varpui skambėti per amžius su viltimi, kad kuo daugiau lietuvių visame pasaulyje žinotų apie šį varpą, leidomės iš bokšto ir keliavome pro ryškiai besikeičiantį ir liepomis kvepiantį miestą į A. Mickevičiaus gatvėje esantį, tarpukario laikus menantį restoraną „Trys milžinai“, kuriame laukė šventiniai pietūs. Ši vieta pasirinkta neatsitiktinai: 1937 m. Karininkų ramovė buvo vienas didžiausių Kauno pastatų, o antrame aukšte įrengta salė – didžiausia mieste. Restoranas užėmė 4 kabinetus ir erdvią salę. „Erdviausią iš visų Kauno ir, berods, Pabaltijo restoraninių salių”, – rašo „Kardas” 1937 m. Didžiąją lubų dalį užėmė 28 stikliniai kasetonai, kurie lyg pakūstino salę. Restorano sienos buvo šviesios spalvos, langus dengė žalios užuolaidos, veikė ventiliacija, o klientai galėjo įsitaisyti ant modernių, skoningų žalios odos ir juodo ažuolo baldų. „Trys milžinai” buvo skirti karininkams, o visuomenei čia organizuoti įvairūs pokyliai, spaudos baliai. Pokyliai išsiskyrė elegancija, pagrindinis aprangos reikalavimas: karininkams uniforma. Restorane kasdien vykdavo pramoginė programa su Lietuvos ir užsienio artistais, vakare grieždavo A. Stupelio vadovaujamas orkestras, rengti spaudos baliai, į kuriuos susirinkdavo elitus, karininkai, savo apsilankymu pokylį pagerbdavo prezidentas Antanas Smetona. Iškilmingų pietų metu Lietuvos kampanologų draugijos prezidentas Leonardas Šablinskas sveikino draugijos narius, įteikė po simbolinį Laisvės varpą šiai dienai atminti. Iš kairės: visuomenininkė Eglė Gerasimovaitė, draugijos nariai: Vija Arbas, Renatas Dūda, Romas Petras Šaulys, istorikė dr. Aušra Jūrevičiūtė, draugijos valdybos pirmininkas dr. Gintautas Žalėnas, draugijos kanclerė Audronė Telšinskienė, draugijos prezidentas Leonardas Šablinskas, priekyje – draugijos narė, fotografė Liudmila Felčinskaja. L. Felčinskajos nuotr. Dėkojame Vytauto Didžiojo karo muziejui už suteiktą galimybę šimtmečio proga aplankyti Lietuvos Laisvės varpą. Lietuvos kampanologų draugija siekia, kad Laisvės varpas būtų perkeltas į Vilnių, kur jo vieta, nes to pageidavo jį dovanodami Amerikos lietuviai. Audronė Telšinskienė – Lietuvos kampanologų draugijos kanclerė.



LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Bažnyčia įspėja dėl vedybų sutarčių

Vilnius (ELTA) – Lietuvoje kasmet daugėja sutuoktinių, kurie savo turtinius santykius apibrėžia vedybų sutartimis.

Šios sutartys tampa vis aktualesniu ir priimtinesniu instrumentu susitariant dėl vedybinio ir poveidybinio gyvenimo.

Tačiau ketinantys tuoktis Bažnyčioje turėtų suklusti – esant vedybų sutarčiai, negalioja Santuokos sakramentas.

Registrų centro administruojamame Vedybų sutarčių registre praėjusiais metais buvo įregistruota beveik 1,8 tūkst. vedybų sutarčių (5 proc. daugiau nei 2017 m.). Iš jų 1,2 tūkst. buvo poveidybinės sutartys, kurios įsigaliojo nuo sutarties sudarymo, ir dar beveik 600 buvo ikivedybinės, kurias sutuoktiniai sudarė dar iki santuokos ir kurios pradėjo galioti sudarius santuoką.

Vien per šiuos metus Vedybų sutarčių registre jau įregistruota 715 vedybų sutarčių (500 poveidybinių ir 215 ikivedybinių).

Gyvenimu patenkintų vis daugiau

Vilnius (ELTA) – Per pastaruosius metus 14 proc. padaugėjo gyventojų, patenkintų tuo, kaip reikalai klostosi Lietuvoje. Gegužės mėnesį 50 proc. apklaustų suaugusių šalies gyventojų atsakė, kad pastaruoju metu reikalai Lietuvoje, jų nuomone, krypta į gerąją pusę. Visgi taip pat apie pusę (48 proc.) respondentų gerėjančio gyvenimo sako nejučia ir maną, kad reikalai šalyje blogėja.

Atlikta apklausa rodo, kad, lyginant su respondentų atsakymais prieš metus (2018 m. gegužę), tik 36 proc. manė, kad reikalai šalyje gerėjo, ir 62 proc. – kad blogėjo.

Didesni optimistai yra respondentai iki 30 metų (62 proc. iš jų mano, kad reikalai gerėja), didmiesčių gy-

Teisininkų teigimu, vedybų sutartis užtikrina stabilesnius sutuoktinių santykius, kadangi sutartyje nustatytas santuokoje įgyto turto padalijimo sąlygas, skyrybų atveju nekils ginčų dėl to, kam turėtų priklausyti turas. Be to, tokiose sutartyse nustatytas turto ir prievolių atskirumo sąlygas, vieno iš sutuoktinių skolos nebūtų išieškomos iš bendro sutuoktinių turto. Skyrybų atveju taip pat sutrumpėja bylinėjimusi teismuose laikas ir turto padalijimo procedūros.

Tačiau Katalikų Bažnyčios dvasininkai sako vis dažniau susiduriantys su situacija, kad pasiryžusios sudaryti Santuokos sakramentą poros, jau būna sudariusios vedybų sutartį. Iš kunigo sužinojusios, kad, esant tokiai situacijai, Santuokos sakramentas negalios, jos labai nemaloniai nustemba.

2018 m. Vedybų sutarčių registre buvo įregistruota 6,2 tūkst. turto padalijimo faktų, o per visą šio registro veikimo laikotarpį tokių įregistruotų faktų skaičius perkopė 100 tūkstančių.

ventojai (64 proc.), respondentai su aukštuoju išsilavinimu (65 proc.) bei su didžiausiomis šeimos pajamomis per mėnesį – virš 1200 eurų (62 proc.), vadovai (58 proc.), specialistai ir tarnautojai (63 proc.), besimokantis jaunimas (78 proc.), dirbantys valstybiniame sektoriuje (58 proc.) bei dešiniųjų pažiūrų gyventojai (64 proc.).

Dažniau už kitus demokratijos veikimu šalyje yra nepatenkinti vyrai, vyresni nei 50 metų žmonės, gyvenantys kaime, respondentai su viduriniu ar žemesniu išsilavinimu bei su mažiausiomis šeimos pajamomis per mėnesį (iki 700 eurų), pensininkai, bedarbiai ir namų šeimininkės, rusų tautybės gyventojai, kairiųjų pažiūrų žmonės.

suomenės informavimo ir vizualiųjų menų srityse.

Lietuvos nacionaliniam paviljonui Venecijoje, kur rodoma opera „Saulė ir jūra“, Kultūros taryba papildomai skyrė 80,5 tūkst. eurų. Iš viso Lietuvos paviljonui Venecijoje pernai ir šiemet

Kūrėjai sulauks didesnių premijų

Vilnius (BNS) – Kultūros ministras Mindaugas Kvietkauskas patvirtino tvarką, pagal kurią svarbius tarptautinius apdovanojimus pelniusiems menininkams būtų skiriamos 20 tūkst. eurų premijos.

Į jas šiemet pretenduoja operos solistė Asmik Grigorian, pripažinta metų soliste tarptautiniuose operos apdovanojimuose, bei trys menininkės – Rugilė Barzdžiukaitė, Vaiva Grainytė ir Lina Lapelytė, sukūrusios šiuolaikinę operą „Saulė ir jūra“, pelniusia pagrindinį apdovanojimą Venecijos bienalėje.

Premijos galės būti skiriamos asmenims, už savo kūrybą ar kitą kultūrinę veiklą pelniusiems svarbiausius tarptautinius apdovanojimus architektūros, bibliotekininkystės, cirko, dizaino, kino, kultūros paveldo, literatūros, muziejininkystės, muzikos, šokio, teatro, vi-

Kultūros taryba skyrė 193 tūkst. eurų, Vilniaus savivaldybė – 50 tūkst. eurų. Kad šis kūrinys būtų rodomas dažniau, per sutelktinio finansavimo platformą pačios autorės surinko dar apie 38 tūkst. eurų. LATGA autorėms skyrė 9 tūkst. eurų.



A. Grigorian matysime pasaulinėse operos scenose. T. Kaunecko nuotr.

Teheranas perspėja JAV nemėginti pulti

Washingtonas (LRT.lt) – JAV prezidentas Donald Trump pažadėjo įvesti Iranui naujų „didelių“ sankcijų, o Teheranas savo ruožtu perspėjo Washingtoną, kad bet koks puolimas prieš šiitišką respubliką reikštų atsakomąją smūgį.

Žodžių karas paaštrėjo, kai D. Trump prisipažino paskutinę minutę atšaukęs JAV karinius veiksmus prieš Iraną, numušusį amerikiečių kariuomenės žvalgybos droną.

D. Trump sakė, kad Iranas galėtų

tapti jo „geriausiu draugu“, jeigu šalis išsižadėtų branduolinių ginklų.

2015 m. daugiašalė sutartis tarp Teherano ir pasaulio galybių turėjo pažaboti Irano branduolines ambicijas mainais į sankcijų švelninimą.

Tačiau pernai gegužę D. Trump išvedė Jungtines Valstijas iš šio susitarimo ir įvedė griežtų baudžiamųjų sankcijų, turinčių sustabdyti iranietiškos naftos eksportą ir nusmukdyti šios šalies ekonomiką. Dabar planuojama šias priemones išplėsti.

Laiškas Šiaurės Korėjos lyderiui



Kim Jong Un gavo „puikų“ JAV prezidento D. Trump laišką. Yahoo News nuotr.

Seulas (BNS) – Šiaurės Korėjos lyderis Kim Jong Un gavo „puikų“ asmeninį JAV prezidento Donald Trump laišką, nors abiejų šalių derybos dėl Pchenjano branduolinės programos yra patekusios į aklavietę.

Derybos įstrigo vasarį žlugus Hanojuje surengtam antrajam abiejų lyderių susitikimui. D. Trump ir Kim Jong Un tuomet nesutarė, kaip Šiaurės Korėja galėtų atsakyti savo branduolinio arsenalo mainais į sankcijų sušvelninimą.

Abi šalys dėl derybų iširimo kaltino viena kita, bet lyderiai taip pat reišė viltį kada nors vėl susitikti. D. Trump anksčiau šį mėnesį pranešė ga-

vęs „gražų laišką“ nuo Kim Jong Un. Valstybinė Korėjos centrinė naujienų agentūra (KCNA) nurodė, kad D. Trump irgi parašė Kim Jong Un ir kad pastarasis „su pasitenkinimu sakė, kad laiško turinys puikus“.

„Vertindamas prezidento Trump gebėjimus priimti politinius sprendimus ir jo nepaprastą drąsą Kim Jong Un sakė rimtai apsvarstysiantis įdomų [laiško] turinį“, – rašo KCNA.

Šiaurės Korėjos režimo ruporo „Rodong Sinmun“ pirmajame puslapyje buvo išspausdinta nuotrauka, kurioje Kim Jong Un matomas laikantis D. Trump laišką ir skaitantis jį savo kabinete.

V. Putinas abejoja D. Trump laisve

Maskva (BNS) – Rusijos prezidento Vladimiro Putino nuomone, jo kolega Amerikoje Donald Trump geba priimti savarankiškus sprendimus, bet JAV politinė sistema sudaryta taip, kad valstybės vadovo laisvė yra iš dalies suvaržyta.

Televizijos NTV laidos vedėja V. Putino paklausė, ar, jo nuomone, D. Trump priima savarankiškus sprendimus. „Priima, žinoma, bet mato, jog sistema taip sudaryta, kad

daug dalykų, kuriuos jis norėtų padaryti, neįmanoma padaryti“, – sakė V. Putinas.

Jis kalbėjo, kad JAV pačios turi nuspręsti, ar joms reikia santykių su Rusija.

„Tegu jie patys ten sprendžia – reikia jiems plėtoti santykius su Rusija, ar ne. Todėl (jei) jiems reikia dialogo, tai prašom, mes pasirengę. Nereikia – mes palauksime, kol jie subręs“, – laidos vedėjai sakė V. Putinas.

Rado prieglobstį Kinijoje

Pekinas (BNS) – Kinijos policija išgelbėjo per 1 100 moterų iš Pietryčių Azijos, kurios pernai buvo parduotos kaip žmonos.

Per bendras Kinijos, Mianmaro, Kambodžos, Laoso, Vietnamo ir Tailando policijos operacijas taip pat buvo išgelbėti 17 vaikų. Viešojo saugumo ministerijos pranešime sakoma, kad pareigūnų operacijos vyko pernai nuo liepos iki gruodžio.

Be to, buvo sulaikyti daugiau kaip 1,3 tūkst. įtariamųjų, tarp jų 260 už-

sieniečių.

Ištisus dešimtmečius Kinijoje galiojusi vieno vaiko politika ir pirmenybės teikimas berniukams lėmė, kad šalyje beveik 33 mln. vyrų neturi žmonių.

Policija pranešė, kad kai kurie iš išaiškintų atvejų buvo susiję su „netikromis darbo agentūromis“, kurios priviliodavo moteris į Kiniją žadėdamos joms darbą, bet galiausiai atvykėlės būdavo parduodamos „privers-tinėms santuokoms“.

A † A
BIRUTĖ SOPHIA KUKAITIS
PREIKŠTAS PETRULIS

Mirė š. m. birželio 18 d., sulaukusi 97 metų.

Gimė 1922 m. vasario 25 d. Jurbarkė, Lietuvoje. Buvo vyriausia iš trijų vaikų šeimoje. Gyveno Daytona Beach, FL, anksčiau Asbury Park, NJ. Iš viso Amerikoje išgyveno 70 metų.

Nuliūdę liko: sūnus Darius, anūkas Vincent Preikštas, marti Barb Preikštas; sūnėnai – Arūnas Avižius su žmona Kathy ir Algis Avižius.

A. a. Birutė buvo a. a. Tauro mama, a. a. Vinco Preikšto žmona, a. a. Jono Petrulio žmona, a. a. Eugenijos Avižius ir a. a. Sigito Kukaičio sesuo, a. a. Rasos Avižius Seager teta ir Kristen Avižius antros eilės teta.

Birutė buvo charizmatiška, drąsi, atkakli ir aistringa asmenybė. Jaunystėje susipažinusi su Vincu Preikštu ir išimylėjusi iš pirmo žvilgsnio ji nutraukė savo sužieduotuves su kitu vyru ir ištėkėjo už Vinco.

Sovietams ir naciams pradėjus siautėti Lietuvoje, jauna pora kartu su kitais šeimos nariais paliko gimtinę tik su vienu lagaminu rankose. Tubingene, Vokietijoje, įgyvendindama savo svajonę tapti daktare Birutė baigė medicinos mokslus. Į Ellis salą atvyko 1949 m., būdama tik 27 metų amžiaus ir laukdamasi pirmojo kūdikio. Po staigios vyro mirties 1958 metais Birutė, emigrantė ir dviejų mažų vaikų mama, sugebėjo gauti akušerijos ir ginekologijos daktarės licenciją. Netrukus ji su sūnumis apsigyveno Asbury Park, NJ, kur nieko nebijanti Birutė dviejų mašinų garažą pavertė privačiu kabinetu ir per 25 metus pasitiko į pasaulį ateinančius daugiau nei 1 000 kūdikių.

Vėliau gyvenime ištėkėjo už savo antro vyro Jono Petrulio ir, išėjusi į pensiją, apsigyveno Daytona Beach, FL, kur įsiliejo į energingą lietuvių bendruomenę. Ji mirė savo namuose Daytona Beach, draugų ir artimųjų visuomet bus prisimenama dėl savo tvirtybės, ištvermės, šilumos ir dosnumo.

A. a. Birutės šeima reiškia nuoširdžią padėką Halifax Health Hospice Care darbuotojams ir globėjams už rūpestingą jos priežiūrą.

Atsisveikinimo šv. Mišios už velionę bus penktadienį, birželio 28 d., 10:30 val. ryto, Basilica of St. Paul bažnyčioje, 317 Mullaly St., Daytona Beach, FL. Šeštadienį, birželio 29 d., nuo 2 iki 5 val. p. p. šeima kviečia visus dalyvauti a. a. Birutės pagerbimo pietuose, jos namuose Daytona Beach.

Vietoje gėlių šeima prašo aukoti „Saulutei“ (Sunlight Orphan Aid for Lithuania (sunlightorphanaid.org)).

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir prisiminti a. a. Birutę savo maldose.

Nuliūdusi šeima

Laidotuvių direktorius – Baldwin Brothers, tel. 386-333-9017
www.baldwincremation.com



A † A
EMILIJA KIELIENĖ DILKAITĖ

Mirė 2019 m. birželio 22 d. Willow Springs, IL.

Gimė 1925 m. birželio 24 d. Krekenavoje, Lietuvoje.

Gyveno Willow Springs, IL, anksčiau Marquette Parko rajone Čikagoje.

Nuliūdę liko: sūnus Arvydas su žmona Vilija, jų vaikai Andreja ir Daina; duktė Aušra Kiela ir jos sūnus Adam Koob; sūnus Albertas su žmona Michelle, jų vaikai Alex ir Aaron.

A. a. Emilija buvo žmona a. a. Mariaus žmona ir a. a. Audronės mama.

Emilija net du dešimtmečius vadovavo Lietuvos Dukterų draugijai.

Ji buvo „Neringos“ restorano Marquette Parke ir „Baltijos“ restorano Justice, IL savininkė.

Velionė bus pašarvota birželio 25 d., antradienį, nuo 4 val. p. p. iki 9 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (prie Derby Rd.), Lemont, IL. Religinės atsisveikinimo apeigos vyks 7 val. vakaro. Laidotuvės – birželio 26 d., trečiadienį. 9:30 val. ryto iš Petkus Lemont laidojimo namų velionės palaikai bus pervežti į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir laidotuvėse.

Vietoje gėlių praome aukoti Lietuvos Dukterų draugijai, Inc.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com



Palinguoki, vėjau,
Dievmedžio šaka.

Susvyruoki liūdesiu giliu.

Ir praneški tėviškėms laukams ir sodams,

Kad pabusti aš jau negaliu.

Berlinkas

A † A
LIUSĖ MALDŪNIENĖ

Mirė 2019 m. birželio 23 d.

Gimė 1937 m. birželio 8 d. Punske, Lenkijoje.

Gyveno Orland Park, IL.

Giliame liūdesyje liko: sesuo Alicija Brazaitienė su vaikais Vida ir Dainiumi; Punske gyvenantys sesuo Onutė Agurkienė ir brolis Jurgis Kalkauskas su šeimomis; sesers a. a. Teklės Ramanauskienės šeima, artimas draugas Petras Jadviršis.

Buvo Lietuvos vyčių ir įvairių prie Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos veikiančių klubų narė.

Atsisveikinimas su velione vyks trečiadienį, birželio 26 d., nuo 9 val. r. iki 11 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Čikagoje, kurioje 11 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

A. a. Liusės atminimui galima aukoti Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijai ir šv. Mišioms.

Kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente.

www.draugofondas.org

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel. 773-585-9500

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

SIŪLO DARBĄ

Live-in caregiver needed. Cooking, light cleaning and personal care for my mother in Chicago Suburb. Must be fit & healthy.
Call Danny after 6 pm 708-612-8138.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

www.draugas.org/mirties

http://draugokalendorius.org

PAS MUS IR APLINK MUS

- **Daliaus Naujokaičio-Naujo koncertai** le-gendiniame Blue Note Jazz festivalyje New Yorke vyks birželio 29 d., šeštadienį, 11:30 val. r. ir 1:30 val. p. p. Informacija ir bilie-tai: blunotejazz.com.

■ **Klasikinės muzikos koncertas „Je t'ai-me!”** birželio 29 d., šeštadienį, 7:30 val. v. Pranciškonų vienuolyno svečių namuose, 26 Beach Ave., Kennebunk, ME 04043. Daly-vaus: Karolina Glinskaitė (sopranas), Biru-tė Asevičiūtė (fortepijonas) ir Saulė Asevičiūtė (smuikas). Visil laukiami.
- Prasadėjo PLC kino filmų pievelėje sezo-nas! Filmai bus rodomi: birželio 28 d., lie-pos 12 d., liepos 26 d., rugpjūčio 9 d., rugp-jūčio 23 d. ir rugsėjo 6 d. Renginio pradžia – 7 val. v. (filmas prasideda saulei nusilei-dus). Vieta – PLC pikniko aikštė. Filmai ne-mokami. Renginio metu veikia baras. Pirk-dami gėrimus ir užkandžius, jūs remiate Pa-saulio lietuvių centrą.

www.facebook.com/draugolaikrastas



Ar jau žinote, kur giedosite himną? Šie-met skaičiuojame **dešimtus metus**, kai gyvuoja „Tautiškos giesmės” iniciatyva, kuri jau spė-jo tapti gyva, mūsų kartos tradicija. Tai tik-ras įrodymas, jog ir nedidelė tauta gali su-kurti didelius bei reikšmingus dalykus.

2019-ieji metai mums ypatingi, nes balan-džio mėnesį Lietuvos Respublikos Seimas pa-skelbė **liepos 6-ąją** ne tik Valstybės, Lietuvos ka-raliaus Mindaugo karūnavimo, bet ir „**Tautiškos giesmės**” diena.

Savo ruožtu norėtume jus dar kartą pakviesti drauge kurti šią visuoti-nę šventę ir aktyviai kvieisti mūsų tautiečius visame pasaulyje švęsti liepos 6-ąją giedant „Tautišką giesmę” iš širdies.

Prisidedant prie iniciatyvos, mes ne tik džiaugtumėmės šia partnerys-te, bet ir pateiktume visą reikalingą medžiagą, kviečiančią kiekvieną, kur be-būtų, **liepos 6-ąją, lygiai 9 val. v. (vietos laiku)** giedoti „Tautišką giesmę”.

Apie giedojimą dalindamiesi socialiniuose tinkluose naudokite saitažo-džius #TautiškaGiesmė #GyvaTradicija #Liepos6

Informuokite savo organizacijos ir bendruomenės narius apie visuotinį „Tautiškos giesmės” giedojimą, kad visi kviestume kolegas, draugus, šei-mas 9 val. v. drauge giedoti mūsų valstybės himną.

Transliuokite himno giedojimą tiesiogiai savo „Facebook” paskyroje. Fil-muodami būtinai pridėkite nuorodą į savo miestą ir žymą #TautiškaGiesmė #GyvaTradicija #Liepos6.

Įamžinkite liepos 6 d. 9 val. v. giedojimą video įrašuose arba foto nuo-traukose (medžiagą įkelkite į www.Wetransfer.com, gavėjo laukelyje nurodę adresą info@tautiskagiesme.lt)

„Tautiška giesmė” yra visos Lietuvos ir kartu kiekvieno Lietuvos žmo-gaus ar organizacijos šventė!

Kilus klausimams, galite kreiptis el. paštu: ieva@tautiskagiesme.lt, arba tel.: +37060857673

Organizatorių/tautiskagiesme.lt inf.



Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New Yorke, New Yorko Lietuvių Bendruomenė ir Susivienijimas Lietuvių Ameri-koje (SLA) maloniai kviečia Jus, Jūsų šeimos narius, draugus, kaimynus ir artimuosius į jubiliejinį „Tautiškos giesmės” giedojimą kartu su visa Lietuva ir lietuviais pasaulyje

liepos 6 d., šeštadienį, 2 val. p. p.
SLA kiemelyje, 307 West 30th Street, New York NY 10001.

Maloniai prašome atvykti į
SLA 1:30 val. p. p., nes giedojimas prasidės lygiai 2 val. p. p.
(21 val. Lietuvos laiku)

Nepamirškite atsinešti trispalvių vėliavų, vėliavėlių ir lietuviškos atributikos.

Iki greito susitikimo! Lauksime visų!

Birželio 24-oji – Šaulių diena

Mieli broliai ir sesės šauliai, mūsų bendražygiai ir bendraminčiai! 1920 m. birželio 27–29 dienomis vykusio Lietuvos šaulių sąjungos (LŠS) atstovų suvažiavime patvirtintuose organizacijos įstatuose 14 straipsnis skelbia: „Birželio 24 diena skaitoma Šaulių diena (šventė).”

LŠS V. Putvinskio-Pūtvio klubo narių vardu nuoširdžiai sveikinu Šaulio dienos progą!

Stasys Ignatavičius
Lietuvos šaulių sąjunga

Minėdami šaulių šventę, prisiminkime Vlado Putvinskio tikslus ir viziją. Pasaulis yra pasikeitęs per šimtmetį nuo LŠS įsteigimo, bet šaulio/šaulės meilė tėvynei ir pasiryžimas apsaugot jos nepriklau-somybę nesikeičia.

Tegyvuoja laisva Lietuva!

Linas Orentas
Lietuvos šaulių sąjunga išėivijoje

Vieta, kur susitinka JAV lietuviai

DRAUGAS

Seniausias lietuviškas laikraštis pasaulyje
Leidžiamas nuo 1909 m.
Suzinokite vienas apie kitą
Susipažinkite su lietuviška veikla – nuo vandenyno iki vandenyno
XXI a. „Draugas” – laikraštis jums!

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 110 dol. pusmečiui – 65 dol.
internetinė (pdf) metams – 115 dol. 3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.
Vardas, pavardė _____
Adresas: _____
Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekj siųskite:
**DRAUGAS, 4545 W. 63rd. St.,
Chicago, IL 60629**
Tel. 773-585-9500 www.draugas.org

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6651 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-868-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užieigis
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-9999